

Elementy metodologii - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Elementy metodologii
Kod przedmiotu	14.2-WP-SOCP-EMET
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Socjologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	1
Liczba punktów ECTS do zdobycia	6
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr hab. Dorota Szaban, prof. UZ - dr Tomasz Kołodziej

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Egzamin
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu na wstępie jest zapoznanie studentów z najnowszymi osiągnięciami metodologii nauk społecznych, zapoznanie z klasyfikacją nauk oraz z miejscem socjologii wśród innych nauk społecznych i empirycznych. Następnie celem jest zapoznanie studentów ze sposobami uprawiania socjologii, z paradygmatami i ich współczesnymi zastosowaniami. Podstawowym celem jest przekazanie wiedzy na temat zdobywania wiedzy o społeczeństwie, jej naukowego opracowania i sposobów wyjaśniania. Podczas wykładów przekazana zostanie wiedza z zakresu metodologii opisowej, podczas ćwiczeń wiedza z zakresu metodologii normatywnej. Studenci zapoznani zostaną z podstawowymi pojęciami i kategoriami naukowymi, z osobliwościami nauk społecznych a także ze składnikami języka naukowego. Poznają strukturę procesu badawczego, jego poszczególne etapy i zagrożenia realizacji.

Celem ćwiczeń jest praktyczne zastosowanie wiedzy teoretycznej. Studenci będą formułowali problemy badawcze, określali zmienne i stawiali hipotezy badawcze, dobierali wskaźniki oraz metody badań. Efektem ćwiczeń będzie przygotowanie projektu badawczego z zastosowaniem poznanych składników języka naukowego.

Wymagania wstępne

Brak

Zakres tematyczny

Co to jest nauka? Klasyfikacja nauk. Socjologia jako nauka.

Metodologia i typy uprawiania metodologii.

Teoria i paradygmaty. Paradygmaty w socjologii.

Język nauki. Pojęcia teoretyczne i obserwacyjne. Osobliwości nauk społecznych. Definiowanie.

Struktura procesu badawczego.

Problematyka badawcza i zasady jej tworzenia.

Hipotezy w naukach społecznych.

Zmienne w badaniach społecznych.

Wskaźniki w badaniach społecznych.

Przegląd podejść i metod badań społecznych.

Rodzaje prób badawczych.

Wyjaśnianie i przewidywanie.

Źródła wiedzy w naukach społecznych.

Pojęcia, definicje.

Etapy procesu badawczego.

Cel badań, problemy badawcze.

Hipotezy, zmienne, wskaźniki.

Typologie, skale.

Metody doboru respondentów.

Pomiar. Opracowanie danych.

Metody kształcenia

wykład konwencjonalny, prezentacja, dyskusja, praca w grupach

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu nauk społecznych, podstawowych pojęć socjologii i posiada wiedzę o miejscu socjologii w systemie nauk oraz o jej relacjach z innymi dyscyplinami	K_W01	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - kolokwium	- Wykład - Ćwiczenia
Student potrafi stworzyć koncepcje badań i dostosować rozwiązania metodologiczne i koncepcje wyjaśniania do obserwacji określonych zjawisk społecznych.	K_K02	bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia
Student charakteryzuje miejsce socjologii w systemie nauk oraz o jej powiązania z innymi dyscyplinami nauki.	K_W02	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - kolokwium	- Wykład - Ćwiczenia
Przygotowywanie projektów koncepcyjnych badania powoduje, że student zdobywa kompetencję współpracy grupowej.	K_U04	bieżąca kontrola na zajęciach	Ćwiczenia
Student potrafi formułować proste samodzielne sądy w języku polskim i w języku obcym na temat wybranych procesów i zjawisk społecznych i argumentować je	K_U03	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - kolokwium	- Wykład - Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Zaliczenie wykładów

Forma zaliczenia wykładu	UWAGI
Zaliczenie na ocenę.	Tak
Egzamin pisemny.	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów.
Zakres materiału dotyczący egzaminu.	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem (wykład)
Zasady uzyskania oceny końcowej z wykładu.	Ocena z wykładu to ocena z egzaminu pisemnego.

Zaliczenie ćwiczeń

Zaliczenie na ocenę.	Tak
Kolokwium pisemne.	W formie pytań otwartych i zamkniętych (test). Minimalny próg wymagań uzyskanie 50% punktów z pracy pisemnej.
Zakres materiału obejmującego kolokwium.	Zgodnie z przedstawionym na pierwszych zajęciach Sylabusem.

Zadania realizowane podczas ćwiczeń	W formie pisemnej, realizowane indywidualnie lub grupowo w trakcie ćwiczeń. Zasady uzyskania oceny końcowej z ćwiczeń. Ocena z ćwiczeń stanowić będzie średnią ważoną z kolokwium (50%) i zadań realizowanych podczas ćwiczeń (50%).
-------------------------------------	--

*Zasady ustalania oceny w przypadku średniej

OCENA KOŃCOWA Z PRZEDMIOTU*

Oceny brane pod uwagę w przypadku oceny końcowej	UWAGI
Wykład + ćwiczenia kończące się uzyskaniem oceny.	Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń i wykładu (3.0-5.0).
Zasady uzyskania oceny końcowej.	Ocena końcowa stanowi średnią arytmetyczną ocen z ćwiczeń i wykładu.

Literatura podstawowa

Babbie E., Badania społeczne w praktyce, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2004.

Hajduk E., Hipoteza w badaniach pedagogicznych, Wydawnictwo WSP im. T. Kotarbińskiego, Zielona Góra 1998.

Merton R.K., Teoria socjologiczna i struktura społeczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1982.

Frankfort- Nachmias Ch. i Nachmias D., Metody badawcze w naukach społecznych, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2001.

Nowak S., Metodologia badań społecznych, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1985.

Ossowski S., O osobliwościach nauk społecznych, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1983.

Podgórski R.A., Metodologia badań socjologicznych. Kompendium wiedzy metodologicznej dla studentów, Wydawca Branta, Bydgoszcz 2007.

Po co nam socjologia. Rozmowy z socjologami. Warszawa, Wyd. IS UW 2009

Sztompka P. (red.) Metodologiczne podstawy socjologii, Wydawnictwo UJ, Kraków 1980.

Turner J.H., Struktura teorii, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1985.

Literatura uzupełniająca

Dunbar R., Kłopoty z nauką, Oficyna Wydawnicza , Volumen, Warszawa 1996.

Hempel C.G., Stawianie i sprawdzanie hipotez w naukach empirycznych, [w] Badania ilościowe w naukach społecznych. Szkice metodologiczne, (red.), A. Sułek, Wydawnictwo UŚ, Katowice 2013.

Juszczyk S. Badania ilościowe w naukach społecznych. Szkice metodologiczne, Wydawnictwo UŚ, Katowice 2005.

Kuhn T.S., Struktura rewolucji naukowych, Wydawnictwo Alatheia, Warszawa 2001.

Sołoma L., Metody i techniki badań socjologicznych: wybrane zagadnienia, Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmisko-Mazurskiego 2005.

Szreder M., Metody i techniki sondażowych badań opinii, Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne 2010

Wimmer, Roger D., Joseph R. Dominick Mass media. Metody badań, Wydawnictwo UJ, Kraków 2008.

Ziembiński Z., Logika praktyczna, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 1996.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Maria Zielińska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 21-04-2021 16:44)